

För barn, unga och vuxna
med utvecklingsstörning

REMISSVAR

Jesper Symreng
Riksförbundet för Barn, Unga
och Vuxna med utvecklingsstörning, FUB

2015-06-02

Finansdepartementet

Remiss – Krav på privata aktörer i välfärden (SOU 2015:7)

Riksförbundet FUB är en intresseorganisation som arbetar för att barn, ungdomar och vuxna med utvecklingsstörning ska kunna leva ett gott liv. Vi är cirka 26 000 medlemmar i lokalföreningar runt om i landet. Personer med utvecklingsstörning och deras anhöriga är medlemmar i FUB liksom många andra som delar vår grundsyn.

Sammanfattning

Riksförbundet FUB ställer sig i huvudsak bakom de förslag som läggs fram i betänkandet. Det vore väldigt positivt om förslagen kan bidra till att stoppa oseriösa aktörer och gynna långsiktiga och seriösa verksamheter för personer med utvecklingsstörning.

Riksförbundet FUB vill dock lyfta fram följande allmänna synpunkter på utredningen:

Ägarprövningsutredningens förslag avser i första hand att hantera de direkta, negativa effekterna av marknadsutsättningen som sådan men bidrar, i bästa fall, även indirekt till att höja kvaliteten på välfärdstjänsterna. FUB kan dock fortfarande se ett stort behov av att säkerställa god kvalitet i de olika verksamheterna. För FUB:s medlemmars del ligger de olika verksamheterna inom LSS närmast i åtanke. FUB vill ta tillfället i akt att väcka frågan hos finansdepartementet om framtagande av en gemensam kvalitetsstandard för LSS-verksamhet liknande den som nyss tagits fram av olika intressenter genom SIS inom äldreomsorgsområdet.

För FUB är det naturligtvis lika viktigt att samma strikta regler gäller alla välfärdsverksamheter oavsett om de drivs i privat eller i offentlig regi. De krav som utredningen vill ställa på de privata aktörerna ska i någon form även ställas på den offentliga verksamheten, som främst sker genom kommunernas försorg. Även om det av naturliga skäl inte går att direkt överföra utredningens förslag till att även gälla till exempel en kommun bör andra metoder övervägas som har samma syfte, d.v.s. att säkerställa att verksamheten har förutsättningar att drivas på ett seriöst sätt med tillräckliga resurser till förfogande.

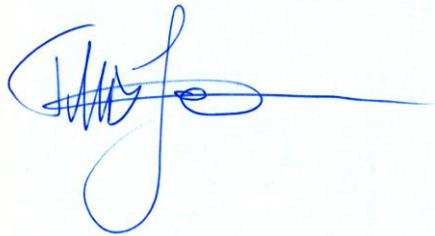
FUB vill även varna för att fästa alltför stor tilltro till att de av utredningen lagda förslagen kommer att bli en ”garanti” för bra verksamheter. Mindre aktörer som kanske har svårt att ”få sina papper i ordning” kan ha en utmärkt verksamhet och stora aktörer som är måna om att ha ”sina papper i ordning” kanske ändå inte har en god verksamhet för stöd användaren. Kraven på insikt, erfarenhet och lämplighet om vad det innebär att äga och driva verksamheter inom välfärdstjänsterna är bra. Däremot är ett sådant förslag inte tillräckligt utan skapar i bästa fall en form av lägstanivå för aktörerna och verksamheterna.

En annan invändning från FUB är hur utredningens förslag kan garantera ett långsiktigt och seriöst engagemang från aktören. Uppföljningarna kan förstås resultera i att aktören behöver vidta åtgärder eller att ett tillstånd dras in. Men dessa verktyg innebär knappast någon garanti för att stöd användaren ska få fortsätta i samma trygga verksamhet som tidigare. FUB har de senaste åren uppmärksammat att flera mindre aktörer som erbjudit kvalitativt mycket goda verksamheter har haft svårt att konkurrera med större aktörer vid upphandlingar och då platser ska köpas. FUB anser att det idag är ett problem att kvaliteten i den erbjudna verksamheten inte alltid värderas tillräckligt vid t.ex. upphandlingar. Det kan bero på att alltför låga krav ställs i upphandlingskriterierna men också att tillräckliga kvalitetskrav ställs men att dessa krav sedan inte följs upp ordentligt.

FUB efterlyser även tydligare kriterier för vad som krävs för ett godkännande. Ska till exempel alla personer i ägarkretsen värderas lika tungt i fråga om insikt, erfarenhet och lämplighet? Kan en mer övergripande bedömning göras? En annan fråga är hur den bedömande myndigheten ska kunna upptäcka om andra än till exempel styrelse och ägare har ett stort inflytande över verksamheten (till exempel s.k. bulvanverksamhet).

FUB vill slutligen framhålla vikten av att det vid prövningen av om den sökande aktören har tillräcklig *insikt* (11.2.1) ska vara ett absolut krav att sökanden ska redovisa sin samlade kunskap och erfarenhet kring den målgrupp som verksamheten riktar sig till. En aktör som vill bedriva LSS-verksamhet behöver vara insatt i LSS och de föreskrifter, allmänna råd och vägledningar som finns och som rör den typen av verksamhet. Kunskap om de funktionsnedsättningar som personer inom verksamheten typiskt sett kommer att ha behöver också finnas inom verksamheten. Dessutom behöver krav ställas på att sökanden redovisar hur verksamheten kommer att tillgodose såväl stöd användarnas (brukarnas) rätt till inflytande som anhörigas och ställföreträdarens rätt till insyn och inflytande.

För Riksförbundet FUB

Thomas Jansson

Ordförande

Riksförbundet för barn, unga och vuxna med utvecklingsstörning (FUB)